

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ

BEL TEMİZLEME TEKNİKLERİ

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğrenme materyalleridir. (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlık'ta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ- 1	3
1. BEL TEMİZLEME TEKNİK ÇALIŞMALARI	3
UYGULAMA FAALİYETİ	4
1.1. Kemerle Bel Temizleme	4
UYGULAMA FAALİYETİ	8
1.2. Grogren Kurdele ile Bel Temizleme	8
UYGULAMA FAALİYETİ	11
1.3. Astarla Bel Temizleme.....	14
1.3.1. Astarın Tanımı ve Kullanım Amaçları	14
1.3.2. Astar Çeşitleri	14
UYGULAMA FAALİYETİ	15
UYGULAMA FAALİYETİ	19
1.4. Pervazla Bel Temizleme	19
UYGULAMA FAALİYETİ	22
1.5. Lastikle Bel Temizleme 1	22
UYGULAMA FAALİYETİ	25
1.6. Lastikle Bel Temizleme 2	25
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	28
CEVAP ANAHTARLARI.....	30
MODÜL DEĞERLENDİRME	31
KAYNAKLAR.....	32

AÇIKLAMALAR

KOD	
ALAN	Giyim Üretim Teknolojisi
DAL/MESLEK	Hazır Giyimde Model Makineciliği
MODÜLÜN ADI	Bel Temizleme Teknikleri
MODÜLÜN TANIMI	Bel temizleme teknikleri ile pantolon, etek, eşofman, pijama, tayt, külot gibi alt bedene ait giysilerin bel kısmında yapılan işlemlerin anlatıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/ 32
ÖN KOŞUL	Makinede Düz Dikiş modülünü başarmış olmak
YETERLİK	Bel temizleme tekniklerini uygulamak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Gerekli ortam sağlandığından bel temizleme tekniklerini uygulayabileceksiniz. Amaçlar 1. Kemerle bel çalışma tekniğini uygulayabileceksiniz. 2. Grogren kurdele ile bel temizleme tekniklerini uygulayabileceksiniz. 3. Astarla bel temizleme tekniğini uygulayabileceksiniz. 4. Pervazla bel temizleme tekniğini çalışabileceksiniz. 5. Lastikle bel temizleme tekniklerini uygulayabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Atölye ortamında ütü, buhar ünitesi, ütü masaları, ütü altlığı, kumaş parçaları, makas, el dikiş iğnesi, iplik, düğme, lastik, grogren kurdele, tela, çizgi taşı, toplu iğne, üç iplikli overlok.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her faaliyetten sonra verilen ölçme araçları ile kazandığınız bilgileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmeniniz, size modül sonunda ölçme aracı uygulayarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Hazır giyim sektöründe gelişen teknoloji, giysilerin çalışma tekniklerini de değiştirmiştir. Bu değişim daha hızlı üretim tekniklerinin arayışını beraberinde getirmiştir. İnsanlara daha güzeli sunmak için, sektörün ihtiyacı olan gelişmiş niteliklerle donatılmış, profesyonel iş gücüne ihtiyaç da sürekli artmıştır. Bu konuda, mesleki ve teknik eğitimin sunduğu çalışmaların önemi küçümsenemez.

Giyim üretim teknolojileri alanında çalışanlar için, teknik çalışmalar büyük önem taşımaktadır. Teknik çalışmaların hatasız ve yerinde olması, giysinin kalitesinin artmasını sağlar. Kaliteli üretimi sağlamak ve bunu kalıcı kılmak kalifiye elemanla sağlanabilir.

Bu modül, bel çalışma tekniklerini içermektedir. Bu çalışmalar teknik olarak verilmiştir. Modülle, bu teknikleri nerede ve nasıl kullanacağımızı öğreneceksiniz. Bunları giysi, kumaş ve model özelliğini dikkate alarak kullanmanız daha kaliteli ürün elde etmenizi sağlayacaktır.

ÖĞRENME FAALİYETİ- 1

AMAÇ

Bu faaliyette kazandırılacak bilgi ve beceriler doğrultusunda ortam sağlandığında bel temizleme tekniklerini model ve kumaş özelliğine uygun olarak doğru bir şekilde çalışabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Çevrenizde bulunan mağazaları dolaşarak farklı bel çalışma tekniklerini araştırınız. Farklı bulduğunuz teknikleri arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. BEL TEMİZLEME TEKNİK ÇALIŞMALARI

Bel temizleme, pantolon, etek, eşofman, pijama, tayt, külot gibi alt bedene ait giysilerin bel kısmında yapılan işlemlerdir. Giysilere model ve kumaş özelliğine göre değişik bel temizleme teknikleri uygulanır.

Uygulanacak bel temizleme tekniği giysiye, kumaşa ve giysinin kullanım özelliğine göre seçilir.

Bel temizleme teknikleri genel olarak beş gruba ayrılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

1.1. Kemerle Bel Temizleme

Etek ve pantolonda kullanılan, bele kumaş geçirilerek çalışılan bir temizleme tekniğidir. Giysinin bele oturmasını sağlar.

İşlem Basamakları	Öneriler
Kemerle Bel Temizleme	
<ul style="list-style-type: none">➤ Astarı eteğe geçiriniz, lişetleri yan dikişe tutturarak 1cm'den yardımcı dikişi çekiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikiş payları birbirine bakacak şekilde astarı eteğe yerleştiriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Telayı kemer parçasına, kumaşın tersinden yapıştırınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ütü ısısının kumaşa ve telaya uygun olmasına dikkat ediniz.
 <ul style="list-style-type: none">➤ Kemer 1cm'den katlayarak ütöleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Detaylara önem veriniz.
 <ul style="list-style-type: none">➤ Altta 1cm dikiş payı bırakarak kemeri ortasından katlayıp ütöleyiniz .	<ul style="list-style-type: none">➤ 1cm'den katlı olan tarafı kemerin üst tarafına getiriniz.

 <p>➤ Hazırlanan kemeri, astarı geçirilmiş eteğe, tersinden yerleştiriniz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kemer ve etekdeki ön-arka orta çıtlarını denk getiriniz. ➤ Kemerı yerleştirirken düğme payını, fermuarın çıma dikişinin olduğu tarafta bırakınız.
 <p>➤ Yerleştirilen kemere 1cm dikiş payı vererek makine çekiniz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikiş payını dikkate alınız.
 <p>➤ Kemerin kısa kenarlarını yüz yüze gelecek şekilde katlayınız, kenar makinelerini çekiniz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kenar makinelerini çekerken dikişi bir adım önde bitiriniz. ➤ Pekiştirme yapınız.
<p>➤ Dikiş paylarını gerekiyorsa düzeltip azaltınız.</p>	
<p>Kemerı yüze çevirip kenarlarını düzeltip ütöleyiniz .</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kemerin her tarafının eşit olmasına dikkat ediniz.

 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Alttaki dikiş kapatacak şekilde kemerin tüm çevresine çıma çekiniz. Dikiş başlanan noktada bitiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikişin kalite niteliklerine uygun olmasına dikkat ediniz.
 <ul style="list-style-type: none"> ➤ İpliklerini temizleyerek, kemer dikimini kontrol ediniz, ütüleyiniz. ➤ Kemerde ilik –düğme yerini belirleyiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ütülemede dikkat edilecek noktaları göz önünde bulundurunuz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Elde veya makinede iliği çalışınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ “ Düz Dar Etek Dikimi-1” modülüne bakınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İliğin karşısına düğmeyi dikişiniz. 	
 <ul style="list-style-type: none"> ➤ İplikleri temizleyerek ütüleyiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ütüleme sırasında buhar vererek kumaşın parlamasını önleyiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Son kontrolleri yapınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kalite niteliklerine önem veriniz.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde kemer çalışması ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmalarını aşağıdaki ölçüğe göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Astarı eteğe geçirip, lişetleri yan dikişe tutturarak 1 cm'den yardımcı dikişi çektiniz mi?		
2. Telayı kemere yapıştırdınız mı?		
3. Kemerini 1 cm'den katlayarak ütülediniz mi?		
4. Altta 1 cm dikiş payı bırakarak, kemerini ortasından katlayıp ütülediniz mi?		
5. Hazırlanan kemerini, astarı geçirilmiş eteğe tersinden yerleştirdiniz mi?		
6. Yerleştirilen kemere 1cm dikiş payı vererek makine çektiniz mi?		
7. Kemerin kısa kenarlarını yüz yüze gelecek şekilde katlayıp kenar makinelere çektiniz mi?		
8. Dikiş paylarını azalttınız mı?		
9. Kemerini yüze çevirip kenarlarını düzeltip ütülediniz mi?		
10. Altta dikiş kapatacak şekilde kemerin tüm çevresine çıma çektiniz mi?		
11. İpliklerini temizleyerek kemer dikimini kontrol edip ütülediniz mi?		
12. Kemerde ilik –düğme yerini belirlediniz mi?		
13. Elde veya makinede iliği çalıştırdınız mı?		
14. İliğin karşısına düğmeyi diktiniz mi?		
15. İplikleri temizleyerek ütülediniz mi?		
16. Son kontrolleri yaptınız mı?		
17. Zamanı iyi kullandınız mı?		
TOPLAM		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemleri tekrarlayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

1.2. Grogren Kurdele ile Bel Temizleme

Sentetik olmayan 2,5 veya 3 cm genişliğinde grogren kurdele kullanılır. Kemer için kumaş yeterli olmadığı durumda tercih edilir. Grogren kurdele ile bel temizlerken tek kat veya çift kat kullanılabilir.

İşlem Basamakları	Öneriler
Tek Kat Grogren Kurdele ile Bel Temizleme	
➤ Grogren kurdeleyi bel ölçüsünden 10 cm fazla kesiniz.	
	
➤ Grogren kurdeleyi ıslatınız.	
	➤ Ütülemede dikkat edilecek göz önünde bulundurunuz.
➤ Bir kenarını bel şekline göre esneterek ütüleyiniz.	
	➤ Grogren kurdeleyi kumaşın yüzüne doğru yerleştiriniz.
➤ Grogren kurdelenin esnetilmeyen kenarını eteğin bel hattına yerleştiriniz.	

 <p>➤ Grogren kurdelenin dibinden dikişini çekiniz.</p>	<p>➤ Dikişin düzgün olmasına dikkat ediniz.</p>
 <p>➤ Grogren kurdeleyi bel hattından 1 mm içe kaydırarak tersine çevirip ütöleyiniz.</p>	<p>➤ Ütülemede dikkat edilecek noktaları göz önünde bulundurunuz.</p>
<p>➤ Grogren kurdelenin dışa çıkmasını önlemek için terste dikişi payına tutturunuz.</p>	
<p>➤ Uçlarına agraf dikişiniz.</p>	
 <p>➤ Ütüleyip kontrol ediniz.</p>	<p>➤ Ütüleme sırasında buhar vererek kumaşın parlamasını önleyiniz.</p>

KONTROL LİSTESİ

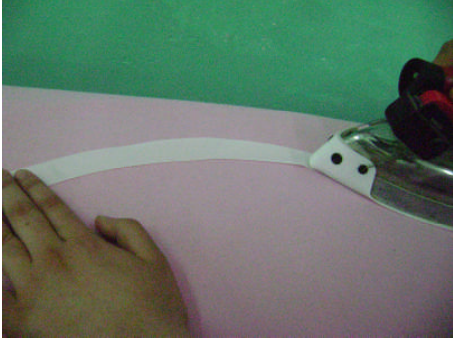

Uygulama faaliyetinde grogren kurdele ile bel temizleme tekniğini kullanarak yapmış olduğunuz çalışmaları aşağıdaki ölçeğe göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Grogren kurdeleyi bel ölçüsünden 10 cm fazla kestiniz mi?		
2. Grogren kurdeleyi ıslattınız mı?		
3. Bir kenarını bel şekline göre esneterek ütülediniz mi?		
4. Grogren kurdelenin esnetilmeyen kenarını, eteğin bel hattına yerleştirdiniz mi?		
5. Grogren kurdelenin dibinden dikişini çektiniz mi?		
6. Grogren kurdeleyi bel hattından 1 mm içe kaydırarak tersine çevirip ütülediniz mi?		
7. Grogren kurdelenin dışa çıkmasını önlemek için tersten dikiş payına tutturdunuz mu?		
8. Uçlarına agraf diktiniz mi?		
9. Ütüleyip kontrol ettiniz mi?		
10. Zamanı iyi kullandınız mı?		
TOPLAM		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemleri tekrarlayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Çift Kat Grogren Kurdele ile Bel Temizleme ➤ Grogren kurdeleyi bel ölçüsüne 6cm ilave ederek iki misli uzunluğunda kesiniz.	
	
➤ Grogren kurdeleyi ıslatınız.	
	➤ Ütülemede dikkat edilecek noktaları göz önünde bulundurunuz.
➤ Bir kenarını esneterek ütöleyiniz.	
	➤ Dikiş payı içte kalacak şekilde yerleştiriniz.
➤ Grogren kurdelelerden birini eteğin yüzünden, esnetilmeyen tarafı bel işaretine gelecek şekilde yerleştiriniz.	

 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Diğer grogren kurdeleyi eteğin tersinden ilk yerleştirilen grogren kurdele ile karşılıklı getirerek yerleştiriniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikiş payları arada kalacak şekilde yerleştiriniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Grogren kurdelenin 1mm kenarından eteği ve iki kat grogren kurdeleyi tutacak şekilde makine çekiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikişin düzgün olmasına dikkat ediniz.
 <ul style="list-style-type: none"> ➤ İki kenarından birer makine çekip araya zikzak makine dikişi yapınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dikişin kalite niteliklerine uygun olmasına dikkat ediniz.
 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Grogren kurdeleyi bel hattından 1mm içe kaydırarak terse kıvrırıp ütöleyiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ütü ısısının, kumaşa ve grogren kurdeleye uygun olmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Grogren kurdeleyi yüze çıkmaması için terste dikiş paylarına tutturunuz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uçlarına agraf dikişiniz. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Son kontrolleri yapınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kalite niteliklerine önem veriniz.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde çift kat grogren kurdele ile bel temizleme tekniğini kullanarak yapmış olduğunuz çalışmaları kendiniz ya da arkadaşınızla değişerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Grogren kurdeleyi bel ölçüsüne 6cm ilave ederek iki misli uzunluğunda kestiniz mi?		
2. Grogren kurdeleyi ıslattınız mı?		
3. Bir kenarını esneterek ütülediniz mi?		
4. Grogren kurdelelerden birini eteğin yüzünden, esnetilmeyen tarafı bel işaretine gelecek şekilde yerleştirdiniz mi?		
5. Diğer grogren kurdeleyi eteğin tersinden ilk yerleştirilen grogren kurdele ile karşılıklı getirerek yerleştirdiniz mi?		
6. Grogren kurdelenin 1mm kenarından eteği ve iki kat grogren kurdeleyi tutacak şekilde makine çektiniz mi?		
7. İki kenarından makine çekip, araya zikzak makine dikişi yaptınız mı?		
8. Grogren kurdeleyi bel hattından 1mm içe kaydırarak tersine kıvrıp ütülediniz mi?		
9. Grogren kurdeleyi yüze çıkmaması için terste dikiş paylarına tutturdunuz mu?		
10. Uçlarına agraf diktiniz mi?		
11. Son kontrolleri yaptınız mı?		
12. Zamanı iyi kullandınız mı?		
TOPLAM		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemleri tekrarlayınız.

1.3. Astarla Bel Temizleme

Kemersiz etek bel temizleme tekniğidir. Astar ile bel temizlerken belin esnememesi için astarın üzerine ekstrafor veya grogren kurdele yerleştirilir. Kemer için kumaş yetmediği durumlarda tercih edilebilir.

1.3.1. Astarın Tanımı ve Kullanım Amaçları

Astar, giysilerin içine temiz bir görünüm vermek, süslemek, kullanım kolaylığı sağlamak için kullanılan ince kumaşa denir. Astarın kullanım amaçlarını şöyle sıralayabiliriz:

- Giysinin dayanıklılığını artırmak
- İç dikişlerin görünmemesini sağlamak
- Kumaşın buruşmasını önlemek
- Kolay giyip çıkarmayı sağlamak
- Giysinin esneyip sarkmasını önlemek
- Sıcaktan veya soğuktan korunmak
- Vücudun görünmesini önlemek

1.3.2. Astar Çeşitleri

Değişik özellikteki astarlar piyasada farklı isimde adlandırılır. Bunlar, aşağıda sıralanmıştır:

- Sof
- Saten
- Tafta
- Organze
- Sentetik astarlar
- Beatris

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Astarla Bel Temizleme	
<p>➤ Bel ölçüsüne 6cm ilave ederek kesiniz.</p>	
	<p>➤ Ütülemede dikkat edilecek noktaları göz önünde bulundurunuz.</p>
<p>➤ Grogren kurdeleyi ıslatıp bel şekline göre yuvarlatarak ütüleyiniz.</p>	
<p>➤ Astarı ters çeviriniz.</p>	
<p>➤ Kumaşla astar yüz yüze gelecek şekilde eteği astarın içine yerleştiriniz.</p>	<p>➤ Ön orta ve yan dikişlerin astarla giyimde üst üste gelmesine dikkat ederek yerleştiriniz.</p>
	<p>➤ Dikiş payına paralel olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Esnetilmiş grogren kurdeleyi dar kısmı bel işaretine gelecek şekilde kumaşın iç tarafına yerleştiriniz.</p>	

 <ul style="list-style-type: none">➤ Grogren kurdelenin 1mm kenarından çıma çekiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikişin düzgün olmasına dikkat ediniz.
 <ul style="list-style-type: none">➤ Grogren kurdelenin diğer kenarını sadece astara tutturunuz.➤ Fazla paylarını kesip çeviriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Astarın potluk yapmamasına dikkat ediniz.
 <ul style="list-style-type: none">➤ Astarı 1mm içe kaydırarak ütöleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ütü ısısının kumaşa ve astara uygun olmasına dikkat ediniz.

 <ul style="list-style-type: none">➤ Bele üstten makine çekiniz.➤ Bele agraf dikişiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikişin kalite niteliklerine uygun olmasına dikkat ediniz.
 <ul style="list-style-type: none">➤ Ütüleyip son kontrollerini yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kalite niteliklerine dikkat ediniz.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde astarla bel temizleme tekniği ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmalarını aşağıdaki ölçüğe göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Bel ölçüsünden 6cm ilave ederek kestiniz mi?		
2. Grogren kurdeleyi ıslatıp bel şekline göre yuvarlatarak ütülediniz mi?		
3. Astarı ters çevirdiniz mi?		
4. Kumaşla astar yüz yüze gelecek şekilde eteği astarın içine yerleştirdiniz mi?		
5. Esnetilmiş grogren kurdelenin dar kısmı bel işaretine gelecek şekilde kumaşın iç tarafına yerleştirdiniz mi?		
6. Grogren kurdelenin 1mm kenarından çıma çektiniz mi?		
7. Grogren kurdelenin diğer kenarını da sadece astara tutturdunuz mu?		
8. Astarı 1mm içe kaydırarak ütülediniz mi?		
9. Bele üstten makine çektiniz mi?		
10. Bele agraf diktiniz mi?		
11. Ütüleyip son kontrollerini yaptınız mı?		
12. Zamanı iyi kullandınız mı?		
TOPLAM		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemleri tekrarlayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

1.4. Pervazla Bel Temizleme

Etek, pantolon gibi giysilerin bel temizleme tekniklerinden biridir. Model özelliğine veya yılın modasına göre kullanılan bir tekniktir. Genellikle düşük bel çalışmalarıyla korsajlı veya kesimi verev yapılmış etek ve pantolonlarda kullanılır. Eteklerde astarlı veya astarsız da çalışılabilir.

Bel pervaz kalıbı pensler kapatılarak hazırlanır. Pervaz genişliği 4 veya 5 cm kadardır. Pervaz kesiminde ön ve arka ortası kumaşın düz boy ipliğine getirilerek kesilir. Pervazda kapama payı bırakılmaz. Kapama işlemi kanca ya daagraf ile yapılır.

İşlem Basamakları	Öneriler
Pervazla Bel Temizleme	
<ul style="list-style-type: none">➤ Etek kalıbından belin şekline göre (pensleri kapatarak) 4 veya 5 cm'den ön ve arka pervazın kalıbını hazırlayınız.	
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşın düz boy iplik yönüne dikkat ederek kalıpları kumaşa yerleştiriniz ve kesiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Detaylara dikkat ediniz.
 <ul style="list-style-type: none">➤ Yapışkan telayı da kesip yapıştırınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ütü ısısının kumaşa ve telaya uygun olmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Yan dikişleri birleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikiş paylarının eşit olmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Hazırlanan pervazı, giysinin yüzüne yan dikişler üst üste gelecek şekilde, astarlı çalışmalarda üstüne de astarı yerleştiriniz.	
 <ul style="list-style-type: none">➤ Bele 1 cm pay vererek dikişini çekiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikiş paylarının eşit olmasına dikkat ediniz.

 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Fazla payları 0,7 mm kalacak şekilde kesiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gereken yerleri çitlatınız.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pervazı giysinin tersine çeviriniz. 1mm kaydırarak ütüleyiniz. 	<p>.</p>
 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Çıma çekiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Payları, pervaza bakacak şekilde yerleştiriniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Astarlı giysilerde pervazın bitiminde overloğun dibinden astarla birlikte makine çekiniz. Lişetlerini dikiş. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Astarın potluk yapmamasına dikkat ediniz.
 <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ütüleyip son kontrollerini yapınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kalite niteliklerine dikkat ediniz.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde pervazla bel temizle çalışması ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmaları aşağıdaki ölçüğe göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Etek kalıbından belin şekline göre (pensleri kapatarak) 4 veya 5 cm'den ön ve arka pervazın kalıbını hazırladınız mı?		
2. Kumaşın düz boy iplik yönüne dikkat ederek kalıpları kumaşa yerleştirip kestiniz mi?		
3. Yapışkan telayı da kesip yapıştırdınız mı?		
4. Yan dikişleri birleştirdiniz mi?		
5. Hazırlanan pervazı giysinin yüzünden dikişler üst üste gelecek şekilde (astarlı çalışmalarda üstüne astarı) yerleştirdiniz mi?		
6. Bele 1 cm pay vererek dikişini çektiniz mi?		
7. Fazla payları 0,7 mm kalacak şekilde kestiniz mi?		
8. Pervazı giysinin tersine çevirip 1mm kaydırarak ütülediniz mi?		
9. Çıma çektiniz mi?		
10. Astarlı giysilerde pervazın bitiminde overloğun dibinden makine çektiniz mi?		
11. Ütüleyip son kontrollerini yaptınız mı?		
12. Zamanı iyi kullandınız mı?		
TOPLAM		

DEĞERLENDİRME

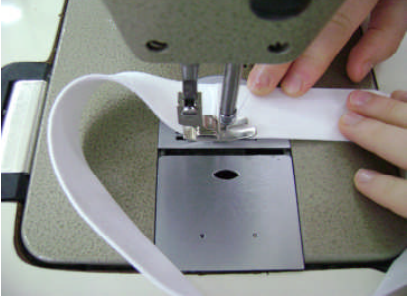

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemleri tekrarlayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

1.5. Lastikle Bel Temizleme 1

Genellikle spor giyimde bel çevresini temizleme tekniğidir. Lastik bele overlok veya reçme makineleri ile takılabildiği gibi lastik yuvası içine de geçirilebilir.

Lastikle bel temizlerken lastikler bel ölçüsüyle orantılı olmalıdır. Lastik uzunluğu, bel genişliğinin $\frac{3}{4}$ 'ü kadar olmalıdır. Overlok ve reçme makineleri ile lastik takarken lastiğin orta işaretleri eteğin orta işaretlerine denk getirilmelidir.

İşlem Basamakları	Öneriler
Lastikle Bel Temizleme	
<ul style="list-style-type: none">➤ Lastiği bel ölçüsünün $\frac{3}{4}$'ü oranında hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Lastiğin durumuna göre değişebilir.
 <ul style="list-style-type: none">➤ Lastiği makinede birleştiriniz. Orta işaretini alınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Payın 1 cm' den fazla olmamasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Lastiği hazırlanan tayt, eşofman, pijama gibi giysilerin beline tersinden overlokla birleştiriniz. Orta işaretini ve ek yeri ön veya arkaya gelecek şekilde yerleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Orta işaretini ve ek yeri ön veya arkaya gelecek şekilde yerleştiriniz.
 <ul style="list-style-type: none">➤ Lastiği çekerek overlok makinesinde birleştiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Payların eşit bir şekilde dağılmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Tamamlandıktan sonra lastik içte kalacak şekilde giysinin tersine kıvrınız.	

 <p>➤ Overloğun dibinden lastiği çekiştirerek reçme ile makine çekiniz.</p>	<p>➤ Reçme veya lastik makinesi yoksa düz sanayi makinesi ile de çekilebilir.</p>
 <p>➤ Son kontrollerini yapınız.</p>	<p>➤ Kalite niteliklerine dikkat ediniz.</p>

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde lastikle bel temizleme tekniği ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmalarını aşağıdaki değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Lastiği bel ölçüsünün ¾'ü kadar hazırladınız mı?		
2. Lastiği makinede birleştirip orta işaretini aldınız mı?		
3. Lastiği hazırlanan tayt, eşofman, pijama gibi giysilerin beline tersinden overlokla birleştirdiniz mi?		
4. Lastiği çekerek overlok makinesinde çektiniz mi?		
5. Tamamlandıktan sonra lastik içte kalacak şekilde giysinin tersine kıvrıdınız mı?		
6. Overloğun dibinden lastiği çekerek reçme ile makine çektiniz mi?		
7. Son kontrollerini yaptınız mı?		
8. Zamanı iyi kullandınız mı?		
TOPLAM		

DEğerLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemleri tekrarlayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

1.6. Lastikle Bel Temizleme 2

İşlem Basamakları	Öneriler
Lastikle Bel Temizleme 2	
➤ Lastiği bel ölçüsünün $\frac{3}{4}$ 'ü oranında hazırlayınız.	➤ Bu ölçü lastiğe göre değişebilir.
➤ Lastik geçecek yeri, lastik genişliğine göre kıvrınız (Üst tarafa pay verilecekse o pay da eklenir.).	➤ Üste verilen pay daha güzel görünmesini sağlar.
➤ Kıvrıdığınız yere çıma çekiniz.	
➤ Yukarı doğru lastik genişliğini bırakarak lastik geçecek yerin dikişini çekiniz.	➤ Dikişin düzgün olmasına dikkat diniz.
➤ Yan dikişte bırakılan açıklıktan lastiği geçiriniz.	
	➤ Payların fazla olmamasına dikkat ediniz.
➤ Lastik geçirildikten sonra uçları üst üste getirerek dikişi çekiniz.	
	➤ Kıvrılmasını ve kaymasını önlemek için orta dikişini çekiniz.
➤ Lastiği, yuvaya iyice yerleştirerek ve çekerek orta dikişini çekiniz.	

➤ Dikişlerin son kontrollerini yapınız.

➤ Kalite niteliklerine önem veriniz.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde lastikle bel temizleme tekniği ile ilgili yapmış olduğunuz çalışmalarını aşağıdaki değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Lastiği bel ölçüsünün ¾'ü kadar hazırladınız mı?		
2. Lastik geçecek yeri, lastik genişliğine üst tarafta bırakılacak paya göre kıverdiniz mi?		
3. Kıverdığınız yere çıma çektiniz mi?		
4. Yukarı doğru lastik genişliğini bırakarak lastik geçecek yerin dikişini çektiniz mi?		
5. Yan dikişte bırakılan açıklıktan lastiği geçirdiniz mi?		
6. Lastik geçirildikten sonra uçları üst üste getirerek dikişleri çektiniz mi?		
7. Lastiği yuvaya iyice yerleştirip çekerek orta dikişi çektiniz mi?		
8. Dikişlerin son kontrollerini yaptınız mı ?		
9. Zamanı iyi kullandınız mı?		
TOPLAM		

DEĞERLENDİRME

Yapmış olduğunuz değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemleri tekrarlayınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu modül ile kazandığımız bilgileri aşağıdaki soruları cevaplayarak değerlendiriniz.

ÖLÇME SORULARI

1. Bel temizleme tekniğinin kullanılmadığı giysi hangisidir?
A) Etek
B) Eşofman
C) Tayt
D) Elbise
E) Pijama
2. Kemerle bel temizleme tekniği daha çok hangi giysilerde kullanılır?
A) Etek ve pantolonda
B) Taytlarda
C) Pijamalarda
D) Eşofmanlarda
E) Külotlarda
3. Kemer için kumaş yeterli olmadığı durumlarda tercih edilen bel temizleme teknikleri hangileridir?
A) Pervazla bel temizleme –Lastikle bel temizleme
B) Grogren kurdele ile bel temizleme-Astarla bel temizleme
C) Kemerle bel temizleme-Astarla bel temizleme
D) Lastikle bel temizleme-Kemerle bel temizleme
E) Astarla bel temizleme-Lastikle bel temizleme
4. Giysilerin içine bir görünüm vermek, süslemek ve kullanım kolaylığı sağlamak için kullanılan ince kumaşa ne ad verilir?
A) Grogren
B) Tela
C) Patiska
D) Astar
E) Alpaka
5. Aşağıdakilerden hangisi astarın kullanım amacı değildir?
A) Giysinin dayanıklılığını artırmak
B) Kumaşın buruşmasını önlemek
C) Kolay giyip çıkarmaya sağlamak
D) Giysinin esneyip sarkmasını önlemek
E) Hiçbiri

6. Genellikle düşük bel çalışmalarında korsajlı veya kesimi verev yapılmış etek ve pantolonlarda kullanılan bel temizleme tekniği hangisidir?
- A) Kemerle bel temizleme
B) Pervazla bel temizleme
C) Lastikle bel temizleme
D) Grogren kurdele ile bel temizleme
E) Astarla bel temizleme
7. Giyside uygulanacak bel temizleme tekniğini seğerken aşağıdakilerden hangisi dikkate alınmaz?
- A) Model özelliği
B) Kullanılan kumaşın yeterliliği
C) Kumaş özelliği
D) Yaş ve cinsiyet durumu
E) İklim özelliği
8. Lastikle bel temizleme tekniğinde, lastik belin kaçta kaç oranında hazırlanır?
- A) 3/4
B) 2/4
C) 1/4
D) 4/4
E) Hiçbiri
9. Aşağıdakilerden hangisi astarlık kumaş çeşidi değildir?
- A) Sof
B) Saten
C) Tafta
D) Patiska
E) Beatris

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-CEVAP ANAHTARI

Sıra Nu.	Doğru Seçenek
1	D
2	A
3	B
4	D
5	E
6	B
7	E
8	A
9	D

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetinde ilgili konuya dönerek faaliyeti tekrarlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Modül faaliyetleri ve araştırma sonunda kazandığınız bilgi ve becerilerin ölçülmesi için öğretmeniniz size ölçme aracı uygulayacaktır. Bu değerlendirme sonucuna göre bir sonraki modülü uygulamaya geçebilirsiniz.

KAYNAKLAR

- T.C. MEB Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, **Giyimde Ütüleme Teknikleri** METGE,2002.
- T.C. MEB Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, **Makine Bilgisi II**, 1992.
- T.C. MEB Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, **Tekstil Teknolojisi Uygulama**, İstanbul, 1994.
- Yrd.Doç. BAYRAKTAR Fatma, **Giyim**, Sim Matbaası, Ankara,1991.
- GÜDÜL Zeynep, Güler KARAKÜLAH, Giyim I II III Milli Eğitim Basımevi Ankara, 1991.
- T.C. MEB “Düz Dar Etek Dikimi I” Modülü, MEGEP Ankara, 2006. İnternet Erişimi
- www.genelkultur.com
- www.cagdaszipper.com.product